

Lausunto Kangaslammin tuuli- ja aurinkovoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta (Parkano ja Ikaalinen)

Rakennus- ja ympäristölautakunta 12.11.2024 § 116

PIRELY/3055/2024

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) ilmoittaa ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017) mukaisesti Pohjan Voima Oy:n omistaman hankeyhtiö Kangaslammin energia Oy:n Pirkanmaan maakuntaan Parkanon ja Ikaalisten kaupunkien alueille suunniteltavasta Kangaslammin tuuli- ja aurinkovoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelman (YVA-ohjelma) vireilläolosta hankkeen vaikutusalueella.

Hankkeen kuvaus

Pohjan Voima Oy:n omistama hankeyhtiö Kangaslammin Energia Oy suunnittelee Kangaslammin tuuli- ja aurinkovoima-aluetta Parkanon ja Ikaalisten kaupunkeihin Pirkanmaan maakuntaan. Hankealueen kokonaispinta-ala on noin 3 000 hehtaaria. Hankealueelle suunnitellaan enintään 20 uuden tuulivoimalan rakentamista. Suunniteltujen voimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä. Suunniteltujen tuulivoimaloiden yksikkötehon arvioidaan olevan maksimissaan 12 megawattia.

Hankealueelle on suunniteltu sijoitettavaksi myös aurinkovoimaa. Aurinkovoima toimii tuulivoiman liitännäishankkeena. Alustavia aurinkovoima-alueita on tunnistettu yhteensä noin 410 hehtaaria. Aurinkovoimaloiden kokonaistehoksi arvioidaan enimmillään noin 300 megawattia.

Sähkönsiirto.

Hankkeen sähkönsiirtoa varten hankealueelle rakennetaan sähköasema. Sähkönsiirron verkkoliityntää varten rakennetaan uusi 110 kV:n tai 400 kV:n ilmajohto. Alustavien suunnitelmien mukaan tuulivoimapuistossa tuotettu sähkö siirretään tuulivoimapuiston sisäiseltä sähköasemalta valtakunnanverkkoon Fingrid Oyj:n suunnitteilla olevaan Kristiinankaupunki-Nokia voimajohtolinjaan tai Caruna Oy:n Teiharju-Parkano voimajohtolinjaan. Kaikki reittivaihtoehdot sijoittuvat Parkanon ja Ikaalisten alueille. Sähkönsiirtoreitin linjaus ja vaihtoehdot tarkentuvat jatkosuunnittelun yhteydessä.

YVA

Ympäristövaikutusten arviointia (YVA) koskevassa lainsäädännössä (YVA-laki 252/2017) edellytetään ympäristövaikutusten arviointimenettelyä yli kymmenen tuulivoimalan tai yli 45 MW:n kokonaisuuksille.

Ympäristövaikutusten arviointimenettely on kaksivaiheinen menettely, joka muodostuu arviointiohjelma- ja arviointiselostusvaiheesta. Hankkeesta vastaavan on toimitettava ympäristövaikutusten arviointiohjelma yhteysviranomaiselle. Arviointiohjelman tulee sisältää tarvittavat tiedot hankkeesta ja sen kohtuullisista vaihtoehdoista, kuvaus ympäristön nykytilasta, ehdotus arvioitavista ympäristövaikutuksista ja niiden selvittämisestä sekä suunnitelma arviointimenettelyn järjestämisestä. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn voivat osallistua kaikki ne, joiden oloihin tai etuihin kuten asumiseen, työntekoon,

liikkumiseen, vapaa-ajanviettoon tai muihin elinoloihin hanke saattaa vaikuttaa.

Arviointiohjelman sisällöstä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella(277/11.5.2017§3);

Ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa on esitettävä tarpeellisessa määrin:

- 1) kuvaus hankkeesta, sen tarkoituksesta, suunnitteluvaiheesta, sijainnista, koosta, maankäyttötarpeesta ja hankkeen liittymisestä muihin hankkeisiin, tiedot hankkeesta vastaavasta sekä arvio hankkeen suunnittelu- ja toteuttamisaikataulusta;
- 2) hankkeen kohtuulliset vaihtoehdot, jotka ovat hankkeen ja sen erityisominaisuuksien kannalta varteenotettavia, ja joista yhtenä vaihtoehtona on hankkeen toteuttamatta jättäminen, jollei tällainen vaihtoehto erityisestä syystä ole tarpeeton;
- 3) tiedot hankkeen toteuttamisen edellyttämistä suunnitelmista ja luvista;
- 4) kuvaus todennäköisen vaikutusalueen ympäristön nykytilasta ja kehityksestä;
- 5) ehdotus tunnistetuista ja arvioitavista ympäristövaikutuksista, mukaan lukien valtioiden rajat ylittävät ympäristövaikutukset ja yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa, siinä laajuudessa kuin on tarpeen perustellun päätelmän tekemiselle, sekä perustelut arvioitavien ympäristövaikutusten rajaukselle;
- 6) tiedot ympäristövaikutuksia koskevista laadituista ja suunnitelluista selvityksistä sekä aineiston hankinnassa ja arvioinnissa käytettävistä menetelmistä ja niihin liittyvistä oletuksista;
- 7) tiedot arviointiohjelman laatijoiden pätevyydestä; sekä
- 8) suunnitelma arviointimenettelyn ja siihen liittyvän osallistumisen järjestämisestä sekä näiden liittymisestä hankkeen suunnitteluun ja arvio arviointiselostuksen valmistumisajankohdasta.

Havaintoja arviontiohjelman sisällöstä

Arviontiohjelmasta löytyy kohdan 1 mukaisesti kuvaus hankkeesta, sen tarkoituksesta, suunnitteluvaiheista, sijainnista, koosta, maankäyttötarpeesta ja hankkeen liittymisestä muihin hankkeisiin, tiedot hankkeesta vastaavasta sekä arvio hankkeen suunnittelu- ja toteuttamisaikataulusta.

Kohta 2; hankkeelle on esitetty tuulivoiman osalta 4 eri toteuttamisvaihtoehtoa, VE0=hanketta ei toteuteta, VE1=rakennetaan 20 tuulivoimalaa (korkeus enint. 300 metriä, teho 12 MW), VE2= rakennetaan 15 tuulivoimalaa (kork. enint.300 metriä, teho 12MW), VE3= rakennetaan 8 tuulivoimalaa(kork. enint.300 metriä, teho12 MW).

Aurinkovoimaalueiden osalta vaihtoehtoja on 2; AVE0= ei toteuteta aurinkovoimaloita tuulivoimaloiden lisäksi. AVE1= hankealueelle toteutetaan noin 413 hehtaaria aurinkovoima-alueita. Kokonaisteho enint. 300 MW.

Sähkönsiirron osalta vaihtoehdot ovat seuraavat; SVE1=hankealueelle rakennetaan sähköasema. Sähkön siirtämiseksi rakennetaan uusi noin 27 kilometriä pitkä 110kv tai 400kv ilmajohto hankealueelta pohjoiseen.

SVE2=hankealueelle rakennetaan sähköasema. Sähkön siirtämiseksi rakennetaan uusi noin 18 km pitkä 110kv tai 400 kv:n ilmajohto hankealueelta itään. SVE3= hankealueelle rakennetaan sähköasema. Sähkön siirtämiseksi rakennetaan uusi noin 11 km pituinen 110 kv ilmajohto hankealueelta kaakkoon.

Kohta 3; hankkeeseen liittyvistä suunnitelmista ja luvista löytyy taulukko 7-1, sivu 50. Taulukon yhteyteen on koottu jokaisesta luvasta tarkempi kuvaus sekä luvan käsittelevä taho.

Kohta 4; arviontiohjelman sivulta 66, kohta 9 on avattu hankealueen nykytilaa ja suoritettu vaikutusten arviontia. Hankealue sijoittuu Parkanon kaupunkiin, mutta alueella on Ikaalisten enklaavi. Hankealue on kooltaan noin 3 000 hehtaaria, josta Parkanon kaupungin alueella on noin 2 800 hehtaaria, ja Ikaalisten kaupungin alueella noin 200 hehtaaria. Hankealue on suurilta osin ojitettua suota sekä eri ikäistä talousmetsää, ja hankealueelle sijoittuu kattavasti metsätaloutta varten rakennettua tiestöä. Hankealueen keskiosassa on kaksi lampea, Kangaslammit. Hankealueella on viisi voimassa olevaa maa-ainestenottolupaa, ja alueelle sijoittuu turvetuotantoalueita.

Alustavia aurinkovoima-alueita on tunnistettu yhteensä noin 410 hehtaaria. Potentiaalisia aurinkovoima-alueita on hankealueen pohjoisosassa Sarkinkeitaan alueella, keskiosassa Kangaslamminnevan pohjoispuolella sekä eteläosassa Rukonevan alueella. Aurinkovoima-alueet sijoittuvat osittain turvetuotantoalueille.

Kohta 5; ehdotus tunnistetuista ja arvioitavista ympäristövaikutuksista, mukaan lukien valtioiden rajat ylittävät ympäristövaikutukset ja yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa, siinä laajuudessa kuin on tarpeen perustellun päätelmän tekemiselle, sekä perustelut arvioitavien ympäristövaikutusten rajaukselle on laaja kokonaisuus. Hankkeen vaikutuksia on arvioitu arviontiohjelman aineistossa kohdissa 8- 9.19. Havaintoja aineiston laadusta kohdasta 5 käsitellään tarkemmin kokouksessa.

Kohta 6; tiedot ympäristövaikutuksia koskevista laadituista ja suunnitelluista selvityksistä sekä aineiston hankinnassa ja arvioinnissa käytettävistä menetelmistä ja niihin liittyvistä oletuksista. Arviontiohjelman kohdassa 8.4 on listaus laadittavista selvityksistä.

Hankealueella ja sähkönsiirtoreiteillä on FCG:n toimesta toteutettu useita selvityksiä vuonna 2024. Selvityksiä jatketaan vuonna 2025 esimerkiksi petolintujen osalta. Osa selvityksistä toteutetaan alihankkijan avulla. Hankkeen YVA-menettelyn yhteydessä on toteutettu tai tullaan toteuttamaan seuraavat selvitykset, mallinnukset ja kyselyt:

- Kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitys
- EU:n luontodirektiivi liitteen IV(a) lajiston erillisselvitykset
- Liito-oravan potentiaaliset elinympäristöt
- Viitasammakon potentiaaliset elinympäristöt
- Lepakkoselvitys
- Pesimälinnustoselvitys
- Metsäkanalintujen soidinpaikkaselvitys
- Pöllöselvitys
- Muuttolintuselvitys
- Päiväpetolintuselvitys
- Petolinnun törmäysmallinnus
- Susiselvitys
- Arkeologinen inventointi

- Maisemaselvitys ja havainnekuvat
- Näkymäalueanalyysi
- Melu- ja välkemallinnus
- Asukaskysely
- Metsästäjähaastattelut

Havaintoja aineiston laadusta kohdasta 6 käsitellään tarkemmin kokouksessa.

Kohta 7; ympäristövaikutusten arviointiohjelman on laatinut konsulttiyhtiö Finnish Consulting Group Oy Pohjan Voima Oy:n hankeyhtiön Kangaslammin Energia Oy:n toimeksiannosta. Arviointiohjelman Esipuhe kohdassa on lueteltu arviointiohjelmahan osallistuneet, tutkinto ja kokemus vuosina. Havaintona, että joukossa on kohtalaisen useita lyhyen työkokemuksen (1.-3.vuotta) omaavia henkilöitä.

Kohta 8;arviointiohjelman kohdassa 2.6.2, s. 13; Vuorovaikutuksen ja osallistumisen takaamiseksi järjestetään ympäristövaikutusten arvioinnin aikana kaikille avoimet yleisötilaisuudet, joissa osallistujille kerrotaan hankkeesta ja vaikutusarvioinneista. Tilaisuudet järjestetään sekä YVA-ohjelman että YVA-selostuksen nähtävillä olon aikana. Tilaisuuksissa yleisöllä on mahdollisuus tuoda esille näkemyksiä ja esittää kysymyksiä, sekä saada tietoa ja keskustella hankkeesta ja sen ympäristövaikutusten arvioinnista hankevastaavan, yhteysviranomaisen, kaavoittajan ja YVA-ohjelman laatineiden asiantuntijoiden kanssa. Ensimmäiset yleisötilaisuudet järjestetään YVA-ohjelman ollessa nähtävillä marraskuussa 2024. Tilaisuudet järjestetään erikseen sekä Parkanossa että Ikaalisissa. Tilaisuudet järjestetään niin sanottuna hybriditilaisuutena, johon on mahdollista osallistua sekä paikan päällä että etäyhteyden kautta. Tilaisuudessa esitellään hanketta ja laadittua YVA-ohjelmaa, käydään läpi YVA-menettelyn vaiheet ja vaikuttamismahdollisuudet.

Taulukossa 2-4. on arvioitu ajallisesti osallistumisen ja vuorovaikutuksen tilaisuuksia.

Arviointiohjelman sisältöä arvioidaan tarkemmin rakennus- ja ympäristölautakunnan kokouksessa 12.11. 2024.

Oheisaineistona:
Lausuntopyyntö
Kangaslammin energiahankkeen YVA-ohjelma

Valmistelija: rakennustarkaja Raisa Karinsalo p. 044 7865 651

Esittelijä	Rakennustarkastaja Raisa Karinsalo
Päätösehdotus	Parkanon rakennus- ja ympäristölautakunta toteaa, että Kangaslammin tuuli- ja aurinkovoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta löytyy pääkohdat, mitä arviointiohjelmasta on säädetty valtioneuvoston asetuksessa, arviointiohjelman sisällöstä (277/11.5.2017§ 3)
Päätös	Hyväksyttiin yksimielisesti.

Lupa- ja valvontavirasto pyytää lausuntoa Kangaslammin tuuli- ja aurinkovoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta. Dnro LVV-U/32798/2026.

Erityisesti lausunnossa pyydetään kiinnittämään huomioita hankkeen mahdollisiin merkittäviin ympäristövaikutuksiin, ympäristön nykytilan kuvauksen riittävyys ja suunniteltujen selvitysten kohdentuminen todennäköisesti merkittäviin vaikutuksiin, suunniteltujen selvitysten yhteensovittamisen mahdollisuudet muihin menettelyihin sekä hankkeen edellyttämiin suunnitelmiin, lupiin ja niihin rinnastettaviin päätöksiin.

Hanke

Pohjan Voima Oy:n omistama hankeyhtiö Kangaslammin Energia Oy suunnittelee Kangaslammin tuuli- ja aurinkovoimahanketta Parkanon ja Ikaalisten kaupunkeihin Pirkanmaan maakuntaan. Tuuli- ja aurinkovoima-alue sijoittuu pääosin Parkanon kaupunkiin, mutta alueella on myös Ikaalisille kuuluva Rukonevan enklavi. Tuuli- ja aurinkovoima-alue on kooltaan noin 3 000 ha, josta Parkanon kaupungissa sijaitsee noin 2 800 ha, ja Ikaalisten kaupungissa noin 200 ha. Alue on suurelta osin ojitettua suota sekä eri ikäistä talousmetsää, ja sinne sijoittuu kattavasti metsätaloutta varten rakennettua tiestöä.

Alueelle suunnitellaan enintään 19 uuden tuulivoimalan rakentamista. Suunniteltujen voimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä (m). Suunniteltujen tuulivoimaloiden yksikkötehon arvioidaan olevan maksimissaan 12 megawattia (MW) ja yhden voimalan vuosituotanto tulisi olemaan noin 30 gigawattituntia (GWh) vuodessa. Lisäksi alueelle on suunniteltu sijoitettavaksi aurinkovoimaa enintään 148 hehtaaria (ha). Aurinkovoimaloiden kokonaistehoksi arvioidaan enimmillään noin 120 megawattipiikkiä (MWp), jolloin arvioitu vuosituotanto tulisi olemaan noin 100–120 GWh. Aurinkovoima toimii tuulivoiman liitännäishankkeena.

Tuuli- ja aurinkovoima-alueelle tarkastellaan 1–2 sähköaseman ja akkuteknologiaan perustuvan sähkövaraston sijoittamista. Sähkönsiirron verkkoliityntää varten rakennetaan uusi 110 kV:n tai 400 kV:n ilmajohto. Vaihtoehdossa SVE1 rakennetaan noin 28 km pitkä 110/400 kV:n voimajohto tuuli- ja aurinkovoima-alueelta pohjoiseen. Vaihtoehdossa SVE2 rakennetaan noin 18 km pitkä 110/400 kV:n voimajohto tuuli- ja aurinkovoima-alueelta itään. Vaihtoehdossa SVE3 rakennetaan noin 12 km pitkä 110 kV:n voimajohto tuuli- ja aurinkovoima-alueelta kaakkoon. Kaikki reittivaihtoehdot sijoittuvat sekä Parkanon että Ikaalisten alueille.

Ympäristövaikutusten arviointimenettely

Ympäristövaikutusten arviointimenettely on kaksivaiheinen menettely, joka muodostuu arviointiohjelma- ja arviointiselostusvaiheesta. Molemmissa vaiheissa osalliset voivat esittää mielipiteitään hankkeesta ja yhteysviranomainen pyytää lausuntoja tarpeellisiksi katsomiltaan tahoilta. Yhteysviranomaisena toimii Lupa- ja valvontavirasto (LVV). YVA-konsulttina hankkeessa on FCG Rakennettu ympäristö Oy.

Arviointiselostus

Hankkeesta vastaava laatii ympäristövaikutusten arviointiselostuksen arviointiohjelman ja yhteysviranomaisen siitä antaman lausunnon pohjalta. Arviointiselostus on toimitettava yhteysviranomaiselle. Arviointiselostuksen tulee sisältää tarvittavat tiedot hankkeesta, kuvaus ympäristön nykytilasta, kuvaus hankkeen ja sen kohtuullisten vaihtoehtojen todennäköisesti merkittävistä ympäristövaikutuksista, niiden lieventämisestä, seurannasta ja vaihtoehtojen vertailusta, tiedot ympäristövaikutusten arviointimenettelyn toteuttamisesta ja yleistajuinen yhteenveto. Arviointiselostuksen sisällöstä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella (Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä 252/2017 §19)

Perusteltu päätelmä

(Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä 252/2017 §23).

Yhteysviranomainen tarkistaa ympäristövaikutusten arviointiselostuksen riittävyyden ja laadun sekä laatii tämän jälkeen perustellun päätelmänsä hankkeen merkittävistä ympäristövaikutuksista. Perusteltu päätelmä on annettava hankkeesta vastaavalle kahden kuukauden kuluessa lausuntojen antamiseen ja mielipiteiden esittämiseen varatun määräajan päättymisestä. Perustellussa päätelmässä on esitettävä yhteenveto arviointiselostuksesta annetuista muista lausunnoista ja mielipiteistä.

Yhteysviranomaisen on toimitettava perusteltu päätelmä sekä muut lausunnot ja mielipiteet hankkeesta vastaavalle. Perusteltu päätelmä on samalla toimitettava tiedoksi hanketta käsitteleville viranomaisille, hankkeen vaikutusalueen kunnille sekä tarvittaessa maakuntien liitoille ja muille asianomaisille viranomaisille. (19.12.2019/1408).

Havaintoja arviointiselostuksesta

Arviointiselostuksen tulee sisältää tarvittavat tiedot hankkeesta, kuvaus ympäristön nykytilasta, kuvaus hankkeen ja sen kohtuullisten vaihtoehtojen todennäköisesti merkittävistä ympäristövaikutuksista, niiden lieventämisestä, seurannasta ja vaihtoehtojen vertailusta, tiedot ympäristövaikutusten arviointimenettelyn toteuttamisesta ja yleistajuinen yhteenveto. Nämä osa-alueet pääosin löytyvät arviointiselostuksesta.

Mahdollisia merkittäviä ympäristövaikutuksia voi Kangaslammin tuuli- ja aurinkovoimahankkeesta ja ympäröivien muiden hankkeiden yhteisvaikutuksista olla mm.

1. Luonnon pirstoutuminen ja elinympäristöjen heikkeneminen
Useiden tuuli- ja aurinkopuistojen sijoittuminen Häädetkeitaan ympärille voi pirstoa laajoja suoalueita ja metsäpeuran, riekon sekä petolintujen elinpiirejä ja katkaista ekologisia yhteyksiä Natura alueiden välillä.

Tuulivoiman maankäyttövaikutukset ovat yleensä kohtalaisia, mutta yhteisvaikutuksena laajat alueet voivat menettää erämaisuuutta ja luonnonrauhaa.

2. Melu, varjostus ja visuaaliset vaikutukset
Häädetkeitaan maisemakuva perustuu hiljaisuuteen ja koskemattomuuteen.
Haittana voi olla maisemallisen eheyden heikkeneminen ja hiljaisuuden rikkoutuminen melulla. Varjostusvaikutukset voivat kohdistua erityisesti hämääkktiivisiin lajeihin.

3. Linnustovaikutukset
Häädetkeidas on erityisen herkkä lintualue.

Petolintujen (maakotka, kalasääski) törmäysriski kasvaa. Muuttoreittien ja pesimäalueiden häiriintyminen on mahdollista. Kosteikkolinnuista mm. Mus-tatiira ja suokukko ovat häiriöherkkiä lajeja.

4. Eläinten liikkumisen estevaikutukset

Aurinkopuiston aidatut alueet ja huoltotiet voivat estää suurpetojen ja hirvieläinten liikkumista ja katkoa metsäpeuran palautumisen kannalta tärkeitä yhteyksiä.

5. Ekosysteemien kumulatiivinen kuormitus

Haitinkankaan, Kangaslammin ja Takakangas–Pihlajaharjun hankkeet muodostavat kokonaisuuden, joka voi "saartaa" Häädetkeitaan voimaloiden väliin ja aiheuttaa pitkäkestoista muutosta lokeroimalla luontoalueita energiantuo-tannon vyöhykkeiksi.

Sähkönsiirron osalta yhteisvaikutukset ekologisiin yhteyksiin arvioidaan nousevan suuriksi voimajohtovaihtoehtoisissa SVE1 ja SVE2. Voimajohtovaihtoehtoisissa SVE2 yhteisvaikutukset muiden voimajohtohankkeiden (Fingrid Oyj:n KRS-NK 400+110 kV, Takakangas-Pihlajaharjun voimajohto, sekä Haitinkankaan voimajohto) kanssa korostuvat etenkin Riuttasjärven ympäristössä. Täällä ekologisiin yhteyksiin on suuria kielteisiä vaikutuksia liito-oravien kulkuyhteyksien heikkenemisen ja vaikeutumisen takia.

6. Mahdolliset ilmasto- ja energiahyödyt – mutta sijainnilla ratkaiseva rooli

Tuuli- ja aurinkovoima ovat globaalisti ja Suomessa ilmaston kannalta keskeisempiä vaihtoehtoja kuin fossiiliset polttoaineet.

Niiden luontovaikutukset ovat keskimäärin pienempiä kuin monilla muilla energiantuotantomuodoilla,

Luontovaikutukset kuitenkin kasvavat merkittävästi, jos hankkeet sijoittuvat ekologisesti herkille ja yhtenäisille luontoalueille. Häädetkeitaan tapauksessa hankkeen sijainti saattaa aiheuttaa tämän kaltaisia vaikutuksia.

7. Yhteenveto yhteisvaikutuksista

Todennäköisesti merkittävät yhteisvaikutukset:

- erämaisuuden ja hiljaisuuden menettäminen
- uhanalaisen linnuston häiriintyminen ja törmäysriskin kasvu
- ekologisten yhteyksien katkeaminen (mm. metsäpeura, suurpedot)
- useiden hankkeiden yhteenlaskettu maisema ja ympäristökuormitus

Mahdolliset lievemmin toteutuvat vaikutukset ovat rakennusaikaiset häiriöt ja paikallinen maankäyttömuutos ojitetuilla soilla ja talousmetsissä.

Saavutettavat hyödyt

Saavutettavat hyödyt joita hankkeen toteutuminen aiheuttaa ovat uusiutuvan energian lisääminen, ilmastopäästöjen vähentyminen, mahdollinen työllisyyden lisääntyminen rakentamisaikana ja kuntien verotulojen kasvu.

Vaikutusten lieventäminen

Tuulivoimahankkeen ihmisiin kohdistuvia haittavaikutuksia on mahdollista lieventää erityisesti tiedottamalla hankkeen etenemisestä, jatkosuunnittelusta sekä arvioiduista vaikutuksista lähialueen asukkaita sekä vapaa-ajan asuntojen omistajia ja käyttäjiä.

Konkreettisten haittojen, kuten melun ja välkevaikutuksen aiheuttamia haittoja ei pystytä lieventämään tiedottamisella tai keskusteluilla, vaan nämä vaativat konkreettisia toimia.

Tuulivoimaloiden mahdolliset terveysvaikutukset syntyvät pääasiallisesti tuulivoimaloiden meluvaikutusten kautta. Näin ollen keskeinen keino mahdollisten terveysvaikutusten vähentämiseksi on melutason pitäminen mahdollisimman alhaisena ja sellaisena, etteivät melunohjearvot ylity lähimmissäkään asuin- ja lomarakennuksissa. Samoin varmistamalla, että välkevaikutukset eivät ylitä ohjearvoja yhdenkään asuin- tai loma-asunnon kohdalla, voidaan vähentää vaikutuksia. Näin ollen tuulivoimaloiden etäisyyden tulee olla riittävä asuin- ja vapaa-ajanrakennuksista, jotta ohjearvoja ei ylitetä. Kangaslammin tuulivoima-alueelle sijoittuu yksi vapaa-ajanrakennus hyvin keskeisesti alueen keskelle Kangaslammin rannalle. Etäisyys lomarakennukselta lähimpään TV1 voimalaan on noin 500 m, TV2 voimalaan noin 700 m ja TV3 voimalaan noin 1,5 km. Aurinkovoima alueeseen on noin 500 m. Kuvassa 7.6 on asuin- ja vapaa-ajanrakennusten sijoittumista havainnollistettu. Erityisesti tämän rakennuksen kohdalla melu- ja välkevaikutusasiat tulee ratkaista.

Asutuksen, lähialueen virkistysreittien ja -paikkojen sekä tuulivoimaloiden välinen näköesteenä oleva suojapuusto tulisi mahdollisuuksien mukaan säilyttää, mutta tähän ei hankkeesta vastaava voi vaikuttaa, todetaan arviontelostuksessa. Suojapuuston säilyttäminen on mahdollista, mutta tällä tietysti on kustannusvaikutuksia hanketoimijalle. Alueiden maanomistus tulee tällöin olla hanketoimijalla tai suojapuuston säilyttämisestä tulee olla jokin muu sopimus alueiden maanomistajien kanssa. Myös suojapuuston poistumiseen tulee varautua ja melu- ja välkemallinnukset sekä näkymä-analyysit tulisi tehdä myös huonoimmalla mahdollisella vaihtoehdoilla. On realistista olettaa, että puusto ei välttämättä säily sellaisena kuin se näkemäanalyyseissa ja melu- ja välkemallinnuksien aikaan on ollut.

Taulukko on vertailtu hankkeen hyötyjä ja haittoja.

PLUSSET	MIINUKSET
Merkittävät kiinteistöverotulot kaupungille (arvio 1,6–1,8 M€ / vuosi)	Voimakkaat maisemavaikutukset johtuen jopa 300 m korkeista voimaloista, jotka näkyvät laajalle ja voivat häiritä vapaa-ajan ja vakituista asutusta.
Uusiutuvan energian tuotanto	Melu voi olla kuultavissa tietyissä sääolosuhteissa (pääosin ilta- ja yöaikaan), vaikka ohjearvoja ei ylitetä. Voi heikentää asumisviihtyvyyttä.
Rakentaminen ja huolto tuovat paikallisia työllisyysvaikutuksia (rakentamisen aikaiset palvelut, kuljetukset).	Linnuston törmäysriski erityisesti petolinnuilla (maakotka, kalasääski) sekä muuttolinnuilla. Riski arvioitu pieneksi-kohtalaiseksi, mutta olemassa.
Puustoisilla tai ojitetuilla suoalueilla luontoarvot ovat jo osin heikentyneet, joten rakentaminen ei kohdistu kaikkein arvokkaimpiin kohteisiin.	Luonnon pirstoutuminen (huoltotiet, aurinkovoima-alueet) heikentää eläinten liikkumisreittejä ja suoyhdistelmien eheyttä.
Hanke ei sijoitu suoraan Häädetkeitaan	Läheisten luonto- ja suojelualueiden herkkyyttä

luonnonpuistoon, vaan talousmetsiin ja ojitetuille soille.	(Häädetkeidas, Natura-alueet) voi voimistaa yhteis- ja maisemavaikutuksia.
Sähkönsiirtoyhteydet voidaan kytkeä olemassa oleviin runkolinjoihin (Fingrid / Caruna), mikä vähentää	Vaikutukset vapaa-ajan asutukseen voivat olla merkittäviä (maisema, hiljaisuuden menetys), mikä voi heikentää alueen vetovoimaa.
Tuottaa 100–120 GWh aurinkosähköä + tuulisähköä → suuri ilmastohyöty	Rakentamisen aikaiset vaikutukset: lisää liikennettä, pölyä, melua ja häiriötä, erityisesti pienille teille ja asutukselle.
Energiaomavaraisuus ja vihreä profiili voivat vahvistaa alueen elinkeinokuvaa ja houkutella uusia	Arvioidut vaikutukset kiinteistöjen arvoihin (erityisesti vapaa-ajan asunnot) voivat olla negatiiviset, vaikka YVA ei anna euromääräistä arviota.

Oheisaineistona:

Lausuntopyyntö

Kuulutus YVA-selostus

Kangaslammin YVA-selostus

Arviointikriteerit

Yhteysviranomaisen lausunnon huomioon ottaminen

Näkemäalueanalyysi ja havainnekuvat

Arkeloginen inventointi

Arkeologin täydennysinventointi

Arkelogiset kohteet suhteessa rakenteisiin

Luonto- ja linnustoselvitysraportti

Alueen pesimälintulajit

Pesimälinnustopisteet kartta

Maakotkan törmäysmallinnus

Susiraportti

Kaidatvedet Natura-arviointi

Melu- ja välkeraportti TV1-VE1

Melu- ja välkeraportti TV2-VE2

Melu- ja välkeraportti TV3-VE3

Asukaskyselyn yhteenveto

Päätös on kaupungin strategian mukainen.

Valmistelija: rakennustarkastaja Raisa Karinsalo p. 044 7865 651

Esittelijä

Rakennustarkastaja Raisa Karinsalo

Päätösehdotus

Parkanon rakennus- ja ympäristölautakunta on tutkinut Kangaslammin tuuli- ja aurinkovoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksen ja toteaa, että se toteuttaa sisällöllisesti ympäristövaikutuksen arvioinnista annettu lakia 252/20217. Arviointiselostuksesta on löydettävissä tarvittavat tiedot hankkeesta, kuvaus ympäristön nykytilasta, kuvaus hankkeen ja sen kohtuullisten vaihtoehtojen todennäköisesti merkittävistä ympäristövaikutuksista, niiden lieventämisestä, seurannasta ja vaihtoehtojen vertailusta, tiedot ympäristövaikutusten arviointimenettelyn toteuttamisesta

ja yleistajuinen yhteenveto. Jotkin osa-alueet, kuten vapaa-ajanasutuksen sijoittuminen hankealueen lähelle kaipaa tarkentamista, tämä on hyvä hanketoimijan ratkaista kaavoituksen aikana.

Käsittely

Päätös